

PONAVLJANJE REČENICA U DIJAGNOSTICI POSEBNIH JEZIČNIH TEŠKOĆA

Draženka Blaži

Fakultet za defektologiju
Sveučilišta u Zagrebu

Izvorni znanstveni članak

UDK: 376:36

Zaprimljeno: 08.04.1996.

SAŽETAK

U ovom radu govori se o aspektima na koje treba obratiti pozornost pri dijagnosticiranju posebnih jezičnih teškoća. Ispitane su dvije skupine školske djece (djeca s blaže i djeca s jače izraženim posebnim jezičnim teškoćama) zadacima ponavljanja rečenica. Podaci pokazuju da je veći broj agramatičnih rečenica, nastalih pri ponavljanju, posljedica ispuštanja jednog ili više dijelova rečenica, negoli agramatizama.

Ključne riječi: posebne jezične teškoće, dijagnostika, ponavljanje rečenica, agramatične rečenice

1. UVOD

Posebne jezične teškoće (engl. specific language impairment) problem su kojim se intenzivno bave istraživači u svijetu (Johnston, 1988., 1993., van der Lely, Howard, 1993., Rice, Oetting, 1993., Rothweiler, Clahsen, 1994., Swisher, Snow, 1994., Montgomery, 1995. i dr.), a posljednjih nekoliko godina započela su sustavnija istraživanja ovog poremećaja i kod nas.

Iako postoje neki opće prihvaćeni diferencijalno dijagnostički kriteriji (Eisenson, 1986.) prema kojima se posebne jezične teškoće razgraničuju u odnosu prema ostalim jezično-govornim poremećajima, a to su:

- dijete progovara kasnije i govorni razvoj mu je otežan i usporan
- teškoće su najistaknutije na području usvajanja i primjene jezičnih struktura (gramatike)
- opće intelektualne (neverbalne) sposobnosti razvijene su prosječno
- organska oštećenja mozga, oštećenja sluha ili jaki emocionalni poremećaji nisu ustanovljeni,

dijagnostika i uočavanje djece s posebnim jezičnim teškoćama je vrlo zahtjevan zadatak. Posebni problemi pri uočavanju specifičnih jezičnih teškoća javljaju se u starije (školske) djece čije su jezične sposobnosti dovoljno razvijene za nesmetanu komunikaciju s njihovom okolinom, iako njihove rutine u uporabi jezika nisu tako dobro utemeljene kao u njihovih vršnjaka bez jezičnih teškoća (Vuletić, Ljubešić, Kovačević, 1992.)

U istraživanjima posebnih jezičnih teškoća u hrvatskom jeziku koja su dosad provedena samo na populaciji školske djece, pokazalo se da se teškoće javljaju u području sintakse i morfologije, osobito pri obradi složenijih i neuobičajenih rečeničnih struktura (Ljubešić, Kovačević, 1992., Ljubešić, Blaži, Bolfan-Stošić, 1993., Blaži, 1994.)

Jezična razvijenost djeteta procjenjuje se najčešće na osnovi djetetovog spontanog govora, ali i na osnovi ponavljanja.

Neka starija istraživanja kao što je istraživanje Rood i Brain (1970.), te Ljubešić i Scholera (1987.) potvrđuju pretpostavke da ponavljanje rečenica daje korisne podatke o jezičnoj razvijenosti, te se općenito smatra da

je test ponavljanja rečenica jedan od dobrih pokazatelja jezičnog razvoja u djece s posebnim jezičnim teškoćama.

To nas je potaklo da u okviru projekta "Poremećaji govorne komunikacije u djece osnovnoškolske dobi" (br. 5-07-059, financijski potpomognutog od Ministarstva znanosti i tehnologije), provedemo ispitivanje sa zadacima ponavljanja rečenica na uzorku djece s posebnim jezičnim teškoćama. Željeli smo ispitati kako djeca s posebnim jezičnim teškoćama ponavljanju rečenice koje prelaze opseg mehaničkog pamćenja.

2. CILJ ISTRAŽIVANJA

Cilj ovog istraživanja bio je analizirati agramatične rečenice koje se javljaju pri ponavljanju u djece s posebnim jezičnim teškoćama. Pitanje kojim smo se ovdje bavili bilo je: nastaju li gramatički pogrešne rečenice više kao rezultat ispuštanja jednog ili više dijelova rečenice ili više zbog uporabe gramatički pogrešnih oblika.

3. METODE RADA

3.1. ISPITANICI

Ispitana su dva uzorka ispitanika s posebnim jezičnim teškoćama. Prvi uzorak činila su djeca u koje su posebne jezične teškoće bile izražene u nešto blažem obliku i koja zbog navedenih teškoća nisu polazila logopedski tretman. Drugu skupinu ispitanika činilo je 30 djece s jače izraženim posebnim jezičnim teškoćama u koje su jezične teškoće dijagnosticirane, i djeca su zbog njih uključena u logopedski tretman. Kriterij prema kojem su djeca uvrštavana u jednu ili drugu skupinu bio je: jesu li djeca zbog svojih jezičnih teškoća uključena u logopedski tretman.

Prva skupina ispitanika (djeca s blaže izraženim posebnim jezičnim teškoćama) ispitana je tri puta s razmakom od po šest mjeseci. U prvom ispitivanju uzorak je činilo 61 dijete, a u drugom i trećem ispitivanju 58 djece. Druga skupina ispitanika (djeca s jače izraženim posebnim jezičnim teškoćama) ispitivana je samo jednom.

Svi ispitanici bili su djeca niže osnovnoškolske dobi, od 1.- 4. razreda, uključeni u redovni program osnovne škole i bez dijagnosticiranih teškoća u ostalim područjima razvoja.

U skupini djece s blaže izraženim posebnim jezičnim teškoćama prosječna kronološka dob bila je od KD = 106,13 mjeseci do KD = 118,60 mjeseci. U skupini djece s jače izraženim posebnim jezičnim teškoćama prosječna kronološka dob bila je KD = 103,60 mjeseci (tablica 1.).

Tablica 1.

Prikaz uzorka ispitanika

	djeca sa slabije izraženim PJT			djeca s jače izraženim PJT	
	M		Ž	M	Ž
SPOL	39		22	22	8
KD	I 106,13	II 112,97	III 118,60	103,60	
N	61	58	58	30	

Legenda: KD - kronološka dob ispitanika po ispitivanjima
N - broj ispitanika po ispitivanjima

3.2. MJERNI INSTRUMENTI

Mjerne instrumente u ovom ispitivanju sačinjavala su tri niza rečenica od kojih se svaka rečenica sastojala od po 10 riječi. Dužinom rečenica željeli smo postići da one prelaze opseg neposrednog pamćenja, te da ih dijete ne može cjelovito mehanički reproducirati. Samo ako svaku rečenicu predhodno dekodira, ono će je moći točno ponoviti. Rečenice su konstruirane s rječnikom uobičajenim za osnovnoškolsku dob djece, a sintaktičko-morfološka složenost rečenice je varirana.

Tako je u prvom nizu rečenica koji se sastojao od 12 rečenica bilo 6 zavisno složenih rečenica (po dvije vremenske, objektne, atributne) i 6 jednostavnih rečenica.

U drugom i trećem nizu koji su se sastojali od po 8 rečenica, 4 su bile zavisno složene (objektna, odnosna, vremenska i uzročna) i 4 jednostavne rečenice.

Rečenice obiluju pridjevima, zamjenicama, prilozima i prijedlozima, a učestale su i riječi s prefiksima, te složena glagolska vremena.

Rečenice su navedene u prilogu A.

3.3. NAČIN PROVOĐENJA ISPITIVANJA

Sa skupinom ispitanika u kojih su posebne jezične teškoće slabije izražene, ispitivanje je provedeno tri puta s vremenskim razmacima od po 6 mjeseci. U sva tri ispitivanja primijenjene su različite rečenice i to u prvom ispitivanju rečenice iz 1. niza, u drugom ispitivanju rečenice iz 2. niza i u trećem ispitivanju rečenice iz 3. niza.

U skupini djece s jače izraženim posebnim jezičnim teškoćama ispitivanje je provedeno samo jednom pomoću rečenica iz 1. niza.

Ispitivanje je provedeno individualno. Svaki je ispitanik sniman na kazetofonsku vrpcu i njegovi su odgovori naknadno transkribirani. Svakom je ispitaniku data uputa: "Ja ću ti pročitati neke rečenice, a ti me dobro slušaj i

probaj ponoviti za mnom točno onako kako sam ti ja pročitala."

Zatim je čitana rečenica po rečenica, a dijete je po sjećanju trebalo ponoviti svaku rečenicu.

3.4. REZULTATI RADA I RASPRAVA

Analiza rezultata bila je usmjerena na analizu agramatičnih rečenica u djece s posebnim jezičnim teškoćama. Tako su rezultati pokazali da u oba uzorka ispitanika kao i u sva tri ispitivanja do agramatičnih rečenica dolazi češće zbog ispuštanja jednog ili više dijelova rečenica negoli zbog kršenja gramatičke kongruencije pri ponavljanju: npr. dodavanja gramatički pogrešnih nastavaka ili pogrešnih prefiksa riječima, te uporabe krivih prijedloga.

U skupini djece sa slabije izraženim posebnim jezičnim teškoćama u prvom ispitivanju od ukupno 85 ponovljenih rečenica koje su označene kao gramatički pogrešne, 58 % bilo je agramatično zbog ispuštanja dijelova rečenica, dok je 42 % rečenica bilo agramatično zbog uporabe gramatički pogrešnih nastavaka, prefiksa ili prijedloga.

U drugom ispitivanju od ukupno 63 agramatične rečenice 51 % bilo je agramatično zbog ispuštanja, a 49 % zbog pogrešnih nastavaka, prefiksa ili prijedloga.

U trećem ispitivanju od ukupno 68 agramatičnih rečenica, ispuštanje kao uzrok agra-

Tablica 2.

Prikaz učestalosti pojavljivanja agramatičnih rečenica u skupini djece sa slabije izraženim PJT i hi-kvadrata

Skupina sa slabije izraženim PJT	N	agram. %	ispuštanja		agramatizmi		X ²	X ² t
			N	%	N	%		
I. ispitivanje	732	11,6	46	6,7	36	4,9	2,97	3,81
II. ispitivanje	464	13,6	32	6,9	31	6,7	0,02	3,81
III. ispitivanje	464	14,6	41	8,8	27	5,8	2,88	3,81

Legenda:

- N - ukupan broj ponovljenih rečenica
- Agram % - postotak agramatičnih rečenica
- X² - hi-kvadrat izračunati
- X²t - hi-kvadrat tablični

matičnosti rečenica bilo je prisutno u 60 % rečenica, dok je pogrešnih rečenica zbog agramatizama bilo 40 % (tablica 2.).

U skupini ispitanika s jače izraženim posebnim jezičnim teškoćama ispitivanje je provedeno samo jednom i rezultati su pokazali da od ukupno 73 gramatički pogrešne rečenice 55 % je pogrešno zbog ispuštanja, a 45 % rečenica pogrešno je zbog agramatizama (tablica 3.).

Iako niti u jednom od navedenih ispitivanja razlike izračunavane pomoću hi - kvadrata

između agramatičnosti rečenica usljed ispuštanja i agramatičnosti zbog dodavanja gramatički pogrešnih nastavaka, prefiksa ili pridjelog, nisu se pokazale kao statistički značajne, vidljivo je da su ispuštanja rečeničnih dijelova češće uzrok nastajanju agramatičnih rečenica u djece s posebnim jezičnim teškoćama. To se osobito dobro vidi na grafičkom prikazu agramatičnih rečenica u obje skupine djece (slike 1. i 2.).

Treba napomenuti da je skupina ispitanika s jače izraženim posebnim jezičnim teškoća-

Tablica 3.

Prikaz učestalosti pojavljivanja agramatičnih rečenica u skupini djece s jače izraženim PJT i hi-kvadrata

Skupina s jače izraženim PJT	N	agram. %	ispuštanja		agramatizmi		X ²	X ² t
			N	%	N	%		
	360	20,3	40	11,1	33	9,2	0,68	3,81

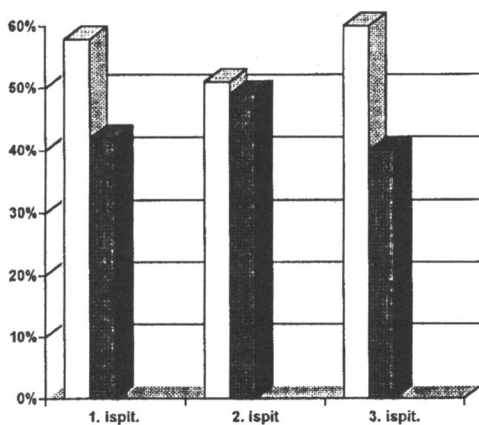
Legenda:

N - ukupan broj ponovljenih rečenica

Agram % - postotak agramatičnih rečenica

X² - hi-kvadrat izračunati

X²t - hi-kvadrat tablični

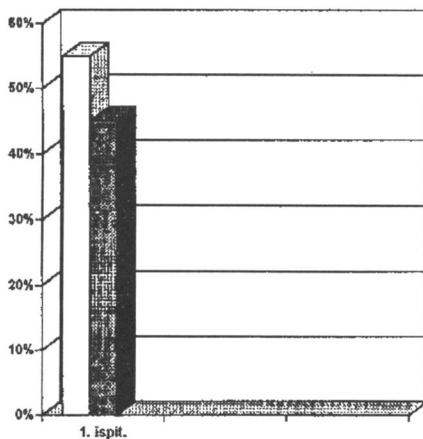

Legenda:

□ agramatične rečenice nastale zbog ispuštanja

▨ agramatične rečenice nastale zbog agramatizama

Slika 1. Grafički prikaz agramatičnih rečenica u skupini djece sa slabije izraženim PJT

Legenda:

□ agramatične rečenice nastale zbog ispuštanja

▨ agramatične rečenice nastale zbog agramatizama

Slika 2. Grafički prikaz agramatičnih rečenica u skupini djece s jače izraženim PJT

ma od ukupnog broja ponovljenih rečenica imala čak 20 % gramatički pogrešnih rečenica (tablica 3.) dok je skupina djece s blaže izraženim posebnim jezičnim teškoćama od ukupnog broja ponovljenih rečenica u sva tri ispitivanja imala 14 % agramatičnih rečenica (tablica 2.). Dakle vidimo da su djeca s jače izraženim posebnim jezičnim teškoćama imala znatno više agramatičnih rečenica, a taj podatak bio je i očekivan.

Kao što je prethodna analiza pokazala, u obje skupine djece s posebnim jezičnim teškoćama, iako razlika nije statistički značajna, agramatične rečenice nastajale su češće zbog ispuštanja jednog ili više dijelova rečenice. Najčešći primjeri za tu vrstu agramatičnosti bili su: "Djevojčica je podigla jabuku koja je ...." umjesto "Djevojčica je podigla jabuku koja je ženi ispala iz košare.", "Njegovi prijatelji mislili da će Nikola opametiti." umjesto "Njegovi prijatelji su mislili da će se Nikola opametiti.", "Stari dvorac napustit će i...." umjesto "Stari dvorac pokraj rijeke napustit će sad i posljednji stanari.", "Ovo su kape koje je mama isplela za..." umjesto "Ovo su kape koje je mama isplela za mog brata i za mene." i slično.

Iako se pokušalo provjeriti koje vrste riječi skupina djece s posebnim jezičnim teškoćama najčešće ispušta u zadacima ponavljanja rečenica, taj podatak nije bilo moguće sa sigurnošću ustvrditi. Naime, pokazalo se da se ispuštanja rečeničnih dijelova nisu mogla dovesti u vezu s određenom kategorijom riječi što potvrđuje i istraživanje Ljubešić, Kovačević, Babić (1993.), prema kojem se na razini riječi ne može govoriti o teškoćama u ponavljanju s određenom vrstom riječi. Autorice rezultate objašnjavaju pretpostavkom da su ispuštanja uvjetovana sintaktičkom, ali i semantičkom funkcijom riječi koju dijete s posebnim jezičnim teškoćama ispušta, te rečenicom kao cjelovitom morfosintaktičkom i semantičkom strukturom.

No, ipak je uočeno, da djeca najčešće ponavljaju rečenicu do veznika ili do odnosne za-

mjenice u odnosnoj rečenici, a tada je naglo prekidaju, te da više od ostalih riječi ispuštaju pomoćne glagole i tako stvaraju pri ponavljanju agramatične rečenice.

Pretpostavka je da djeca s posebnim jezičnim teškoćama ispuštaju rečenične dijelove zbog nemogućnosti cjelovitog zapamćivanja određene rečenice, već samo jednog, obično početnog dijela. Svjesni da rečenica ne završava riječju koju su oni zadnju upamtili, ali također svjesni i svoje nemogućnosti da gramatički, ali i semantički točno ponove ostale rečenične dijelove, oni odustaju. No, nagovještaj da oni znaju da rečenica nije završena, postoji.

Agramatične rečenice nastale uslijed uporabe gramatički pogrešnih nastavaka, prefiksa ili prijedloga javljale su se u nešto manjoj mjeri. Ovdje se najčešće radilo o rečenicama: "Lopov je danas ukrao jednu malenkost iz torbe od škole." umjesto "Lopov je danas ukrao jednu malenkost iz torbe najboljeg učenika.", "Neustrašivi je dječak otjerao pse kojeg su se učenici bojali." umjesto "Neustrašivi je dječak otjerao psetance kojeg su se učenici bojali.", "Kad sam mi se ispričao, prijatelji su mi sve oprostili." ili "Kad sam im se ispričao prijatelji su mi sve isprostili." umjesto "Kad sam im se ispričao, prijatelji su mi sve oprostili.", "Djevojčica je dignula jabuku kojoj je baki ispalo." umjesto "Djevojčica je podigla jabuku koja je ženi ispala iz košare.", "Kruh svakih dana prolazi dugi put od pekare do trgovine." umjesto "Kruh svakog dana prolazi dugi put od pekare do trgovine.", itd.

Pretpostavke što su mogući uzroci takvom ponavljanju rečenica su brojne. Naime, u navedenim rečenicama do agramatizama dolazi iz različitih razloga. Tako u rečenici "Neustrašivi je dječak otjerao pse kojeg su se učenici bojali." do agramatičnosti je došlo vjerojatno zbog teškog izgovora i nepoznavanja umanjnice "psetance" koju dijete skraćuje (pse), ali i mijenja u množinu, dok ostali dijelovi rečenice ostaju nepromijenjeni.

Nešto je drugačija situacija u rečenici "Kruh svakih dana prolazi dugi put od pekare do trgovine." Ovdje rečenica postaje agramatična uslijed mijenjanja nastavka u riječi "svakog", što je oblik za jedninu genitiva u hrvatskom jeziku, u nastavak "-ih" pa nastaje riječ "svakih (dana)". Razlog toj promjeni čini se da je u riječi "dana" gdje postoji nastavak "-a" koji čini genitiv jednine, ali i nominativ množine u hrvatskom jeziku. Smatrajući da se radi o množini, a da bi postojala kongruencija između riječi, djeca s posebnim jezičnim teškoćama mijenjaju nastavak "-og" u "-ih" ("svakog" postaje "svakih") i tako nastaje "svakih dana" što je gramatički pogrešno.

No, kao što je analiza pokazala ti slučajevi se kao uzrok agramatičnih rečenica pojavljuju u puno manjoj mjeri negoli ispuštanja jednog ili više rečeničnih dijelova.

4. ZAKLJUČAK

Analizirajući agramatične rečenice koje nastaju pri ponavljanju rečenica u djece s posebnim jezičnim teškoćama pokazalo se da agramatične rečenice češće nastaju zbog ispuštanja obveznih dijelova rečenica negoli zbog novostvorenih gramatičkih pogrešaka. Ova se vrsta pogrešaka pretežno sastojala u mijenjanju sufiksa i prefiksa, te uporabi krihiv prijedloga.

PRIVITAK A:

I. ispitivanje:

1. Lopov je danas ukrao neku malenkost iz torbe najboljeg učenika.
2. Naša mama će isplesti prekrasne kape za mene i brata.

Najčešće se događa da djeca s posebnim jezičnim teškoćama ponavljaju početni dio rečenice obično do zamjenice ili veznika, a zatim odustaju. Naglim prekidanjem rečenice, intonacijom i pogledom što nam ga upućuju, djeca s posebnim jezičnim teškoćama daju nagovještaj da su svjesna da rečenica time ne završava, ali je ona ne mogu ponoviti. No, također je uočeno da djeca s posebnim jezičnim teškoćama vrlo često ispuštaju rečenične dijelove koji nisu obvezni i čije ispuštanje rečenicu ne čini gramatički pogrešnom. Naime, često se događa da dijelovi rečenice koji nisu čvrsto vezani za osnovnu strukturu rečenice i pripadaju u "labave" dijelove rečenice, budu ispušteni pri ponavljanju. Tu se osobito radi o riječicama, te pridjevima i prilozima bez kojih rečenica, iako manje obavjesna, može opstati.

Tako se pojednostavljuje rečenica, što djeci s posebnim jezičnim teškoćama olakšava pamćenje i ponavljanje rečenica.

Uz ispuštanje obveznih rečeničnih dijelova i agramatizme koji su vrlo uočljivi i ukazuju na postojanje nedostataka u jezičnom znanju, pri ponavljanju rečenica u dijagnostičiranju posebnih jezičnih teškoća treba obratiti pozornost na djecu koja skraćuju zadane rečenice, iako gramatičnost u tim rečenicama nije narušena. Uz korisne informacije koje dobivamo testom ponavljanja rečenica potrebno je primijeniti i dodatni instrumentarij za provjeru jezičnog znanja, kako bi se sumnja na posebne jezične teškoće potvrdila ili odbacila.

3. Kruh svakog dana prolazi dugi put od pekare do trgovine.
4. U parku su danas učenici četvrtog razreda izgubili novu loptu.
5. Svoje nespretne drugove iz razreda neki učenici ismijavaju pod odmorom.
6. Stari dvorac pokraj rijeke napustit će sad i posljednji stanari.

7. Njegovi prijatelji su mislili da će se Nikola ipak opametiti.
  8. Baka mi je pričala da su nekada zime bile hladnije.
  9. Kad sam im se ispričao, prijatelji su mi sve oprostili.
  10. Kad se učenici okupe, ići ćemo na jedan prekrasni izlet.
  11. Djevojčica je podigla jabuku koja je ženi ispala iz košare.
  12. Neustrašivi je dječak otjerao psetance kojega su se učenici bojali.
6. Ovo su kape koje je mama isplela za mog brata i za mene.
  7. Kad se podigne magla, avioni će moći sletjeti na aerodrom.
  8. I posljednji stanari napustili su stari dvorac, jer je bio ruševan.

II. ispitivanje

1. Nikola se jako volio igrati sa svojim školskim drugovima.
2. Učenici su se okupili pred školom prije polaska na izlet.
3. Iz torbe najboljeg učenika danas je nestala posve nova pernica.
4. U našem gradu su se čitav dan vijorile na vjetru šarene zastave.
5. Baka je pričala da su nekada šume bile mnogo zelenije.

III. ispitivanje

1. Magla je često ometala promet ove zime na našim cestama.
2. Kupci su se okupili pred ulazom i prije otvaranja Name.
3. Iz pernice našeg najboljeg prijatelja danas su nestali svi ključevi.
4. U našoj školi spremačice imaju posla po cijelo poslijepodne.
5. Baka je pričala da su djeca nekad više poštovala starije.
6. Ono su šume koje su nekad pripadale vlasniku starog dvorca.
7. Kad se podigne vjetar naši će brodovi moći otploviti na pučinu.
8. Ni najbolji đaci nisu mogli položiti ispit jer je bio pretežak.

LITERATURA:

1. Blaži, D. (1994): Posebne jezične teškoće djece osnovnoškolske dobi, Zagreb, (neobjavljeni magistarski rad)
2. Eisenson, J. (1986): Language and speech disorders in children, New York: Pergamon.
3. Johnston, J.R. (1988): Specific Language Disorders in the Child, in: Lass, N., McReynolds, Northern, J., Yoder, D. (Eds.): Handbook of Speech - Language - Pathology and Audiology, Decker, Philadelphia, 658 - 715.
4. Johnston, J.R. (1993): Cognitive Abilities of Language Impaired Children, in: Watkins, R., Rice, M. (Eds.): Specific Language Impairments in Children: Current Directions in Research and Intervention, (in press.).
5. van der Lely, H.K.J., Howard, D. (1993): Children with Specific language impairment: Linguistic impairment or short-term memory deficit?, Journal of Speech and Hearing Research, 36, 6.
6. Ljubešić, M., Scholer, H. (1987): Komparativna studija nekih aspekata dvojezičnog razvoja, VI Dani psihologije u Zadru, 4, 265 - 279.
7. Ljubešić, M., Kovačević, M. (1992): Some insights into specific language impairment in Croatian, Scand J. Log. Phon., 17, 37 - 43.
8. Ljubešić, M., Blaži, D., Bolfan-Stošić, N. (1993): Posebne jezične teškoće djece osnovnoškolske dobi, Govor, 1, 17 - 37.

9. Ljubešić, M., Kovačević, M., Babić, Z. (1993): Interdisciplinarni pristup posebnim jezičnim teškoćama, Zbornik radova sa 4. Strokovnog srečanja logopedov Slovenije, Portorož.
10. Montgomery, J.W. (1995): Sentence Comprehension in Children With Specific Language Impairment: The Role of Phonological Working Memory, *Journal of Speech and Hearing Research*, 38, 187-199.
11. Rice, M. L., Oetting, J. B. (1993): Morphological deficits of children with SLI: Evaluation of number marking and agreement, *Journal of Speech and Hearing Research*, 36, 1249 - 1257.
12. Rood, J.L., Braine, D.S.M. (1970): Children's imitations of syntactic constructions as a measure of linguistic competence, *Journal of Verbal Learning and Verbal Behavior*, 10, 430 - 443.
13. Rothweiler, M. Clahsen, H. (1994): Dissociations in SLI children's inflectional systems: A study of participle inflection and subject - verb - agreement, *Scand. J. Log. Phon*, 18, 169-179.
14. Swisher, L., Snow, D. (1994): Learning and Generalization Components of Morphological Acquisition by Children With SLI: Is There a Functional Relation, *Journal of Speech and Hearing Research*, 37, 1406-1413.
15. Vuletić, D., Ljubešić, M., Kovačević, M. (1992): Istraživanje teškoća u jezičnom razvoju na primjeru tvorbe množine, *Defektologija, Zagreb*, 28, 1 - 2, 77 - 81.

REPETITION OF SENTENCES IN DIAGNOSTICS OF SPECIFIC LANGUAGE IMPAIRMENT

Summary

This work deals with aspects of specific language impairment diagnostics. Two groups of school children (children with light and heavier specific language impairment) were given tasks of repeating sentences. The results show that the higher number of agrammatic sentences formed by such repetition are the result of dropping some parts of the given sentence, rather than of agrammatisms.

Key words: specific language impairment, diagnostics, sentence repetition, agrammatic sentences.